

:: TEHKÄÄ ::

RAHALÄHETYKSENNE SUOMEEN

:: KAUTTAMME ::

Me maksamme aina korkeimman voimassaolevan kurssin mukaan. Pienet välityspalkkiot joutuvat siten sosialistisen valistustyön hyväksi. Kannattakaa aina omaa liikettänne, milloin suinkin voitte omar liikkeen välityksellä asiante suorittaa. Kaikki kirjeet ja rahalähetykset osoitetaan:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Proletaariaatteita

KIRJ. N. R. of URSSIN Hinta \$1.25
Tämä vanha, kokonainen puoluevetteen kirjotama kirja sisältää suuren määrän lämmöllä ja arvokkuudella kirjoitettuja puheita, esitelmiä ja yhteiskunnallisia tutkimuksia. Kirjassa on 437 sivua ja on se sidottu hyvin kauniin.
Saatavana osotteella:
TOVERIN KIRJAKAUPPA, Box 99, Astoria, Oregon

Luennoitsijan

toimi S. S. Järjestön palvelukseen julistetaan hakukelpoisten puoluetoimittajien haettavaksi huhtikuun 25 päivään mennessä.

HAKIJAN ON TODISTETTAVA

- (a) Kuuluneensa yhtäaikaan sosialistipuolueeseen vähintään kaksi vuotta;
 - (b) Tuntevansa puolue- ja järjestötoimintaa;
 - (c) Tuntevansa amerikalaisia oloja ja työväen liikettä eri ilmenemismuotoissaan ja kykenevänsä selostamaan asioita kansantajuisesti sosialistisen taloustieteen, yhteiskuntafilosofian ja yleensä materialistisen historian käsitteiden mukaisesti;
 - (d) Omakuvansa S. S. Järjestön hyväksymän menettelytapakannan.
- Palkkaa toimesta maksetaan \$5.00 päivältä ja kyytikulut ja myymälään yksi vapaapäivä viikossa. Toimeen on astuttava heti kutsun saatua. Hakemukset suositukseineen on osotettava—

S. S. J. TOIMEKANNANEVA KOMITEA
803 W. Madison St., Rm. 401,
Chicago, Ill. 8-13-20

ENSILUOKAN

KAUPPATAVARA

yleinen hinta ja hyvä palvelus on meidän motto Tulkaa katso maan, huomaatte sen todeksi

Union Pacific Coal Co
HANNA WYO

Toveri Kymmen-uotias

Juhlajulkaisua

On vielä saatavissa

Teos käsittää noin 128 suurta sivua painettuna hyvälle paperille, erikoisella, paperille sopivalla värillä.

SISÄLTÖ ON HYVÄ JA ARVOKAS!

Kaikki, jotka eivät ole tilaisuudessa tapaamaan asiamiehämme, jotka toesta kauppaavat, voivat leikata irti ja lähettää tilauksena allaolevalla tilauslipulla. Hinta 50c.

Lähetetään kpl. TOVERIN 10-VUOTISJULKAISUA osotteella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Nimi

Osote

Rahaa seurua mukana \$.....

ta ja venäläisten hallussa olevista linnoituksista sekä että kapinnoitsijoille annetut aseet heti luovutetaan lailliselle hallitukselle ja että nämä vaatimukset tulevat ehdottomasti täytetyiksi ja niiden täyttämisen valvotuksi.

Lehdessä on myöskin yksi suurenmoisen näyte siitä villistä kansallisimmasta jonka nimessä asiaa ajetaan porvarien taholta ja kuinka se on temmannut mukaansa, tietysti, sellaisiakin herroja kuin Kianto. Häneltä on siinä kirjoitus, joka kuuluu:

"Huomio — Vienan karjalaiset! Motto:

Nouskoon Vienan Karjala
Nouskoon sironn alka,
Tulkoon vapaus, valkeus,
Tulkoon kansan valta.

"Suomi nousse, ristirahvas raivaa tietään, läpi ryssään ja maanpurturien laumojen! Vienan Karjalat, heimoni ikihelä, runon ja kanteleen kehöt, kuuluko kuinka Taattosin tanteele! Maammosi maisemilla sotatorvi Suomen soi: IRTI RYSSISTÄ! Irti nyt ikipäiviksi, tuhatvuotisesta rienuajasta, rahvaan raiskaajasta, venäläisestä verikoivasta. Katso heimovali, ruttoon on Suomi suureneva, Väinämöisen valtakunta laajeneva, rikeneen on Isänmaa valkeneva, päivä päivältä nousevi valkoinen Suomi, punaisten hirmuvallasta, voitonvietti, sankarisuomatt vierivä viikosta viikkoon pitkin suuntaa syntymämaata. Suomi voittoa ryssän, painaa alas punakaartit, — hulikaanit hupenee, ei kansana enää kalise ryssän saaveli valkoisen Suomen tanshulla! Vienan Karjalat, nma kulan karvain, sulsoinkuinen sopukka, heräjä vjhdoinkin svvstää! Tarta lujasti kiinni isäsi Suomen käteen! Hei, heimonaa! Sinä Kalevalaisten runolaulaja ukkojen, sinä Kalevalaisten karhunkaatajaroosten suuri saloseutu, tule mukaan sinne minne mekin menemme: Liity vapustaisteluun! Ruttoon! Ruttoon: ennenkuin on myöhästä. Silloin rauta taottava, kousa se kuuma on! Tempoa tapara tuhterä, etsi esi-isiesi tulitiku, karhunkiehas, jousi jalosti jänniti. Piilosta perustaka parahin etsi, — surmaa sutesi, kosta kerankin vanhalle vainooialle, venäläiselle verikoivalle. Aja venäläistä, tuo halpa herrasi, pois Vienan Karjalasta! Karkoita viimeiseen mieheen, otta vankiksi vaaralliset, elä säästä sortajasi! Tapa tappomiehesi, iske kuolinisku ikivalehtijiaan, vainolaisesi. Rajat pois Suomen ja Vienan väliltä. Yksi kansa, sama sukukiehi, sama sielu, — ei ole paljoa eroitusta, — mitäs uskosta: yhtee Jumalaan Suomi ja Viena uskoo, ei tule riitaa.

"Kuka kurja nyt sokkei Sun vyhat asiati? Ah, älä kultainen kuuntele, karkuripetturien puheta, ne ovat punaisten priujen puheta, Suomen surmaan svstyjen korien, rietaitten rakkojen, jotka bolshevikit pestasi, petkutti, — ah, älä kuuntele niitä. Ota ne kiinni-heti, vangitse viiltsiä, — surma heille, — susille. Ei ne elämänsä ansaitse. Et tässä nyt mikään mud auta, Jumalauta, kuin rauta. Elämä tai kuolema Viena! Kummanko se valitset, heimovalieni helä? Tietysti elämänsä se valitset! Kuolla et kansanaan tahdo Ryssien polkemaan. — Nosta siis pääsi! Nouse! Nouse valkoisena Viena. Anna itsesi sitoa ikipäiviksi Suomenmaahan, niin herkeää varjojen valta: Pääset venäläisistä tshinovnikoista, pois pääset pahoista pappiloista, — pannah Siule paremmat opastajat, omat virkamiehet venäläiset, suomalaiset karjalaiset, — ei kuuna kullan valkeana enää venäläiset. Eikö kelpaa! Tiedätkö Sie veljeni vienalainen, mikä on miehään Suomen valkoinen kenraali? Kuule mitä hän sanoo, suuri sotapäällikkö: "Mie, — sano, — vannon Suomen armeijan nimesä, että en pistä miekkaani tuppeen onnenkuin viimeinenkin punaraisio on kukistettu Suomessa ja Vienan Karjalassa!" Uljaasti mies sanoi, selkäpäitä se karmii, salkkioon kaitselmus, että puhuisi totta valkoinen kenraali! Me luotamme Mannerheimiin ja omiin miehiin.

Nouse siis Vienan Karjala! Varista kahleet kaulastasi: ja te maailman sodan sotilaat, Karjalat omat pojat, nouskaa, nouskaa johtamaan kansanne kallista yhtehen liittoon valkoisen Suomen kanssa! Varokaa veljet viettelijöitä, valokas kousajia, nyt täytyy jokaisen miehen tietää, mitä hän tahtoo, ja mitä koko kansa tahtoo.

"Ristirahvat rakkahat, tehkää rajat avariksi, työntäkää ryssät ja roistot loitos mereen saakka, — ei toiselle puolelle, — onhag meren nimi Valkoinen meri, se on siis meidän, se on Suomen ja Karjalan kaiken. Uusi, suuri isänmaa! Nouse! Kohoa! Nyt on aika! Jää terveheksi!

"Näin kirjoitti keskellä sota

sinun ystäväsi puolesta Oulun kaupungissa, 1 päivä maaliskuuta 1918.

Ilmari Kianto."

Lehdissä painetusta "Armeijan esikunnan" ilmoituksista näkyy, että kaikkia 12 ja 50 vuoden välillä olevia miehiä kuoleman uhalla pakotetaan saapumaan kutsuntaan.

Vaasan kaupungissa vangitut työläiset painattavat ilmoituksen, nähtävästi vanginvartiointensa luvulla ja määräyksestä, missä ilmoitavat, että kun on sattunut, että kaupungissa on ammuttu "suojeluskuntalaisia", niin Vaasan komendantti on määrännyt, että jokaisesta ammutusta "suojeluskuntalaisesta" ammuttaen yksi vangituista työläisistä, ja sen takia kehoitetaan työväen kannattajia luopumaan suojeluskuntalaisen ampumisesta.

"Yleisö" on useita kirjoituksia, joissa muutamissa kehoitetaan tuomareita säällimättä tuomitsemaan kuolemaan kaikki "punaiset". — "Punaisten mätäpaise" on leikatava reunoja myöten. Eräässä sellaisessa kirjoituksessa Ilmari Kianto yrkkää sitä paheksu erästä edellisessä numerossa olutta kirjoitusta, jossa heikosti varoitetaan porvareita hullaantumasta ja sotainnostuksesta hävittämässä Suomen kansanvaltaista perustuksia. Siinä kirjoituksessa sanottiin, että "syvä on molemmissa" ja sitä Kianto pitää häpeällisenä myöntönsä. — Kianto, "Punaisten viivan" kirjoittaja. Julastaan Oulun kunnallisvaalien vaalilista. Ei mitään sosialistista vaalilistaa ole. Sotakirjeitä rintamalta julkaistaan, taistelu käynnissä pitkin linjaa Vaasan eteläpuolella. Uutisia "Hämeen rintamalta", "Karjalan rintamalta", "Porin rintamalta", Porin rintamalla käy taistelu (maaliskuun alussa) linjalla Ahlainen, Poomarkku, Lavia. Taisteluita oli Sysmän tuomiossa, nähtävästi paikallista lautta. Taisteluita Ruoveden Mannisella, kai myös paikallisia, Varkaudella, Liperissä y.m.

Julkaistaan lahtirikaartin vala se kuuluu näin:
"Minä N. N., lupaan ja vannon, taistelevani vereen ja henkeen saakka, Suomen itsenäisyyden ja laillisen yhteiskuntajärjestyksen puolesta, siksi kunnes Suomen maahan on laillisuus palannut ja vakiintunut. Vannon pysyväni uskollisena maan lailliselle valtiotähtöille ja sen mukana asetetulle (tarkottaa kai asetetulle) hallitukselle ja tinkimättä totelevani sotilaspäälystöni. Tämän kaiken lupaan ja vannon Jumalan ja kaiken sen kautta mitä minulla on pyhää ja korkeata. (Nähtävästi eivät luottaneet pelkkään "Jumalaan").
Lapuan kirkkoherra Malmivaara oli saapunut eräisiin laulajaisiin miekka yöllä. Siitä häntä kovasti kiitettiin lehdessä. Lehdessä julkaistaan selostus eräästä keskustelusta Ruotsin väliajoilla, jossa joku edustaja Trygger ankarasti hyökkäsi hallituksen kimppuun sen haluttomuuden johdosta auttaa Suomen herroja. Kun valtioministeri hallituksen puolesta vielä kerran ilmoitti, että Ruotsi ei anna asettien vientilupaa, vastasi Trygger tähän tapaan:
"Että kieltäisimme sallintaa kuljettaa Ruotsin kautta aseita Suomeen oli hänen varman vakuuksensa mukaan Suomen hallitusta kohtaan epäystävällinen teko, koska kapinalla on tapumusta laajentua, eivät ruotsalaisetkaan voi välttyä joutumasta omien rajojensa takana sisäpuolella taistelemasta samanlaisia aineksia vastaan. Tästä olemme päässeet, jos olemme aikanaan avustaneet Suomea. Puhuja ei epäillyt, että ruotsalaiset voisivat kukistaa kapinan massaa maassaan, mutta mitä voitakaan sitä ennen tapahtua, siitä on Suomen esimerkki riittävä kuvaamaan. Jos Suomessa voitaisi laillinen järjestys, niin myötätunto Ruotsia kohtaan ei tulisi olemaan erikoisen suuri. Samalla raukei unelma pohjoisten valtioiden yhteenliittymisestä riippumattomuuttaan puolesta. Tämä epäsuopaa mielellä johtaisi varmasti siihen, että Suomi ei liity meihin, vaan aivan toiseen suuntaan, esimerkiksi johonkin avalliseen suurluultaan. Mitä tämä tulisi merkitsemään Ruotsin tulevaisuudelle? Sen lausu hän, ymmärtävät herrat yhtä hyvin kuin minäkin. Mutta kaikki varoitukset miten merkityksellisiä ne ovatkin eivät kuitenkaan näytä tulevan kysymykseen. Mitään syytä kieltäytymiseen ei kuitenkaan ole mainittu. — Mitä tulee asiden maan läpi kuljettamiseen, oli valtioministeri lausunut, ettei meidän tule antaa mitään periaatteellista lupaa, muttei tämäkään ollut puhujan mielestä mitään syy. Puhuja huomautti Suomen ja Ruotsin yhteisestä historiasta ja lopetti puheensa lausumalla, että Ruotsi pange

tässä asiassa alttiiksi enemmän kuin Suomi. Suomen poikien urhea taistelu on kylläkin hankkiva heille apua väkka Ruotsi pettää. Mutta kuka on auttava ruotsalaisia? Mitä tulevat kansat ajatteleman meistä, jotka veljemme petimme?

HALLITUS LUOTTA SUOMALAISIN TYÖLÄISIIN

Katalain ja valheellisten viittailujen ja kätyröimisien takia, joita tämän maan suomalaiset porvarisaksat harjoittivat tämän maan sotaanryhtymisen jälkeen — kuinka muka suomalainen työväki, sen parhaimmisto, sosialistit, ovat saksalaismielisiä — viranomaisten ja amerikalaisen yleisön taholta heitettiin jo epäileviä katseita. Synnyinmaamme järjestynyt työväki nousi ase kädessä taisteluun Suomen-Saksan julkkerimia vastaan. Me täällä, kokouksemme ja Suomen työväen hallituksen elustajia kautta taas osittomine ketki ovat suomalaisista saksalaismielisiä, ja jotka ovat ne suomalaiset, jotka tahtovat tuhotta saksan militarismiin. Me emme vain puhuneet, vaan olemme teoillamme osoittaneet, antaen Suomen taistelevalle työväelle apuamme julkkerieita vastaan.

Mieliala on hallituspiireissä ja yleisössä nyt muuttunut. Suomalaisiin järjestyneisiin työläisiin luotetaan ja he, hallitus ja tämän maan kansa, näkevät, että suomalaiset järjestyneet työläiset, sosialistit, eivät käytä luottoa väärin.

Hallituksen luottamus työläisiin eittämättä selvenee seuraavasta: Hallitus, joka nyt kontroleera Alaskan kalastusta, on pannut ehdoksi, että kalastamaan pääsevien täytyy esittää kansalaistutkimusperänsä. Saksalaiset eivät pääse niilläkään. Mutta suomalaiset on asetettu poikkeusasemaan. Ei tarvitse olla kansalaispapereita; riittää st, että he ovat suomalaisia työläisiä. Heidän näkökansa he, viranomaiset, jo tietävät. Suomalaiset työläiset tekevät minkä voivat Saksan-Suomen aristokratian tuhomiseksi.

Kehtaatvokohan, viheliäiset, vieläkin änkyttää meidän "saksalaismielisydestämme", kun on paljastunut että vain he ovatkin saksalaismielisiä.

Leo Léino.

OSUUSTOIMINTALIIKE UKKOMAILLA

Unkari.

Unkarin osuustoimintatukku-kaupalla oli varsin onnistunut liikevaihto v. 1916, vaikka tavaroiden jako kärsi suuresti tavaroitten puutteesta ja kuljetusvaikeuksista. Se perusti kolme uutta varastohuonetta maaseutukaupunkeihin, useita tehtaita, lauhonnyllyjä ja viinapolttimoita. Tämän lisäksi se on antanut hallitukselle yli miljoonan dollari, joka on käytettävä taloustiede yliopiston perustamiseen Budapestin. Tukkuosustunkuntaan kuului v. 1915 kaikkiaan 1,386 paikallista osuustoimintayhdistystä, käsittäen noin 300,000 perhettä. Vuoden 1916 ajalla siihen yhtyi 82 jako-osuuskuntaa. Sen liikevaihto vuonna 1914 oli 36,000,000; \$55,000,000 v. 1915 ja \$58,000,000 vuonna 1916. Vuoden 1916 ajalla se maksoi takaisin jäsenilleen \$1,900,000 voitto-osuutena, joka muussa tapauksessa olisi mennyt välikäsien taskuihin.

Italia.

Vuoden 1916 loppupuolella ilmestyneessä osuustoiminnallisessa vuosikirjassa olevat numerot osoittavat, että vuotena 1914 maassa oli 7,429 osuustoimintayhdistystä, luonnottomatta luottoyhdistyksiä. Näistä oli 2,408 jako osuuskunta, 752 rakennusosuuskunta, 1,242 maanviljelys osuuskunta ja 105 vakuutusosuuskunta. Kaikki muut, paitsi vakuutusosuuskunnat, ovat lisääntyneet huomattavasti, erikoisesti rakennusosuuskuntien luku. Näiden osuuskuntien jäsenluku oli 1,300,000, kokonaispääoma \$30,000,000, kauppa oli \$130,000,000 ja puhdas voitto kaksi miljoonaa dollaria. Jako osuuskuntien liikevaihto oli \$31,000,000, rakennusosuuskuntien \$23,000,000, maanviljelys osuuskuntien \$42,000,000 ja tuotanto ja työosuuskuntien \$32,000,000. Suurin määrä kuluttajien osuuskunt. oli Lombardiassa. Sicilian maanviljelijäin osuuskunnat ovat tehneet viimeistä vapauttaessaan työläiset maanomistajien orjudesta. Osuustukku-kauppa on säännöllisesti hankkinut tavaroita sota-alueella oleville osuuskunpoille. Sen liikevaihto v. 1914 oli \$285,000, vuonna 1915 \$500,000.

Milanon kansallinen liitto oli suurena tekijänä saadaksensa hallituksen sodan aikana luovuttamaan 600,000 dollaria yleisiin töihin ja muihin samallaisiin tarkoituksiin. Hallitus sen esityksestä osti suuren määrän viljaa Toisten osuustoiminnallisten liit-

tojen kanssa se perusti kansallisen työvaliokunnan yhteisostoa ja tavaroiden jaon paremmin järjestämistä ja sotatöitä varten. Se perusti kymmenen osuustoiminnallista työpajaa tekemään armeijantöitä ja muita koneitehtaita. Vuonna 1914 siihen kuului 3,000 yhdistystä. Se ylläpitää lainopillista tiedonantotoimistoa ja parhaallaan työskentelee parempien osuustoimintalakien ja tasapuollemman verotuksen aikaansaamiseksi.

Union Co-operativa Milanossa on kansallinen yritys ja, on nopeasti tulemassa kansainväliseksi. Se käy aktiivista kauppa Etrurian, Libian, Somalain, Valonian, Aigean saarten, Intialaisten siirtomaiden, pohjois- ja keski-Afrikan, Turkin ja Kreikan kanssa. Yhdistyksen liikevaihto vuonna 1916 oli suuri ja ellei olisi ollut vaikeuksia hiilen kuljettamisessa ja sokerin tarjonta pienentyneet sokerikorttien käyttöön ottoa takia, niin liikevaihto olisi ollut paljon suurempi. Myynnit vuonna 1915 olivat kolme miljoonaa dollaria ja 1916 kuusi miljoonaa dollaria. Se seikka, että yhdistys oli suuri tavarin ostaja saattoi sen määrääväksi tekijäksi myös hintojen määrittelyssä. Se hyvin usein otti tavaroistaan alhaisempia hintoja kuin mitä viralliset rajahinnat olivat. Myyntier lisäntymisen syytä johduttu näistä alhaisista hinnoista. Huomatuin lisäntymisen — noususten se miljoonaa dollariin — saavutettiin elintarpeiden hankinnan alalla. Puhdas voitto v. 1916 oli \$192,000 ja yhdistyksen koko pääoma ja vararahastot nousivat \$3,200,000.

Yleisesti puhuen osuustoimintaliike on kasvanut enemmän siellä, missä työläiset ovat hyvin järjestyneet ja missä teollisuus ja maanviljelys ovat hyvin kehittyneet. Etelä-Italian osuustoimintaliikkeessä sanotaan olevan voimakasta sotavastaista henkeä.

Kiiruhtakaa Tilauksienne Lähettämässä

ON NYT VALMIS Samoin LASTEN KEVÄT

Molempien kevätjulkaisujemme menekki näyttää olevan erinomainen. Joka haluaa saada nämä ilmommetat arvokkaat kevätjulkaisumme omiin nimiinsä, on paras lähettää heti tilaus osotteella TOVERI, Box 99, Astoria, Oregon.

TIETO ON VALTAA

Sitä mukaa kun luonnottomat taloudelliset ja yhteiskunnalliset olot vievät työväestöä sosialismin helmaan ja se alkaa pyrkiä poistamaan yhteiskunnallista riistoa ja sortoa, kasvaa siinä tietoisuuden tarve. Etenpäin pyrkivä köyhälistö joutuu tuon tuostakin tilanteisiin, joissa siltä vaaditaan perusteellista yhteiskuntaelämän tuntemusta. Ei riitä pelkkä innostus; tarvitaan myös TIETOA! Seuraavassa muutamia valiteoksia sosialistisen ja yhteiskunnallisen kirjallisuuden joukosta:

- Maailman Vallankumoukset, kirj. Ernest Untermaun..... \$ 50
 - Taloustieteen oppikirja, kirj. A. Bogdanof..... 1.50
 - Kommunistinen manifesti, laatinut Marx ja Engels..... 50
 - Arvo, Hinta ja Voitto, kirj. Karl Marx..... 50
 - Joukkoliike ja Vallankumous, Kautskyn ja Pannekoekin väittely uudesta taktikasta..... 50
 - Luokkataistot Amerikassa, kirj. A. M. Simons..... 50
 - Yhdysvaltain Sosialismin Historia, kirj. M. Hillquit..... 1.50
 - Sosialismi teorialla ja käytännössä, kirj. M. Hillquit..... 1.50
 - Syndikalismi, teollisuusunionismi ja sosialismi, kirj. John Spargo..... 1.00
 - Korkeat elinkustannukset, kirj. Karl Kautsky..... 1.50
 - Työväestö poliitikassa, kirj. Robert Hunter..... 50
 - Työn kaksiteräinen miekka; Hillquitin ja Gompersin väittely..... 50
 - Proletaariaatteita, kirj. N. R. of Ursin..... 1.25
 - Työn orjat, kirj. James O'Neil..... 1.00
- TILATAAN OSOTTEELLA:

TOVERIN KIRJAKAUPPA, Box 99, ASTORIA, ORE.

Kuvatauluja

myydään ja kehystetään

Olemme juuri laittaneet kirjansitomomme yhteyteen kuvataulujen kehystys-osaston, joten olemme nyt tilaisuudessa kehystämään kuvanne sellaisiin raameihin kuin haluatte, kohtuullisilla hinnoilla.

Myöskin on meillä valikoima valmiiksi kehystettyjä kuvatauluja myytävänä. Valmistamme taulunne hyvin, sillä meillä on kokemus kehystäjä.

Jättäkää tilauksenne

TOVERIN KIRJAKAUPPAAN
ASTORIA, ORE.